

Rinde: Jeg forudsætter, at der bliver indbudt til almindelig Konkurrence om disse Trykningsarbejder, og jeg vil henlede Præsidentens Opmærksomhed paa, at navnlig Stortingstiden bliver hurtigst muligt eppederet, særlig at den ikke efter Trykningen bliver opsamlet, men sendt Abonnementerne, saa snart den er trykt. Der høres nu mange Klager over, at den kommer saa sent, og der er adskillig Misnøje med det. Jeg vilde henlede Opmærksomheden herpaa, for at det fornødne i saa Henseende kunde blive iagttaget.

Præsidenten: Hvad Repræsentanten har bemærket, skal blive iagttaget. Sagen skal blive taget under Overveielse i Præsidentkollegiet.

Botering:

Præsidentens Forslag bifaldtes enstemmig.

Mødet hævet Kl. 12,40.

Modtagen af den dertil opnævnte Deputation indfandt Hs. kongelige Høihed Kronprinszen sig Kl. 2 i Stortinget, ledsaget af Regeringens Medlemmer, Høiesteret og flere Autoriteter.

Hs. kongelige Høihed oplæste et kongeligt aabent Brev saalydende:

„Vi Oscar af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders, gjøre vitterligt:

Med nærværende Aabne Brev ville Vi herved naadigst bestikke Vor høitelskede Hr. Søn, Hs. kongelige Høihed Kronprinszen til i Bort Navn, paa Vore Vegne og paa den i Grundlovens § 74 foreskrevne Maade at aabne det i indeværende Aar sammentrædende ordentlige Storting's Forhandlinger med den ham fra Os tiligemed dette Bort Aabne Brev naadigst tilstillede Tale samt Beretning om Rigets Tilstand og Bestyrelse i den Tid, som er forløben, siden Folkets Repræsentanter sidst vare samlede.

Givet paa Stockholms Slot den 30te Januar 1890.

Oscar.

G. Gram.

Hs. kongelige Høihed oplæste derefter følgende Trontale:

Gode Herrer og Kørste Mænd!

Hjertet byder Mig, idet Jeg nu skrider til at aabne Stortingets Forhandlinger, at udtale Min varme Tak for de talrige Beviser paa Hengivenhed og Kjærlighed, som Jeg modtog af det Kørste Folk paa min sextiaarige Fødselsdag.

I det sidstforløbne Aar er indtruffet den for Mig og Mit Hus glædelige Begivenhed, at Kronprinszen har seet sin Familie forøget med en tredie Søn. Med Smerte ser Jeg derimod tilbage paa Tabet af en elsket Søster, der gav os Alle et saa smukt Exempel ved sin opofrende Virksomhed for Ulykkelige og Lidende i Samfundet.

Mellem de forenede Riger og Udlandet bestaar fremdeles det bedste Forhold. Det har steds været Mig magtpaaliggende at virke for, at den venstabelige Forstaaelse med alle fremmede Magter opretholdes, paa samme Tid som vor fulde Handelfrihed forbliver uformindsket. Min Bestræbelse vil ogsaa i Fremtiden være rettet mod dette Maal.

Med sand Glæde hilser Jeg den offervillige Interesse for Forsvarets Fremme, der i alle Dele af Riget er lagt for Dagen.

Førrige Aars Høst maa nærmest siges at være falden ud under et Middelsaars. Ved Siden deraf viser der sig imidlertid ikke ubetydelig Fremgang i flere Virksomhedsgrene, og Røringssveienes Tilstand kan i det Hele betegnes som gunstig. Det vil være Min Opgave med Stortingets Bistand at gjøre, hvad der fra Statsstyrelsens Side er muligt, for yderligere at fremme og udvikle dem.

Statsregnskabet for Budgetterminen 1888—1889 er opgjort med et ikke ubetydeligt Overskud, og Toldintraderne have i de første 6 Maaneder af indeværende Budgettermin indflydt saa rigeligt, at det allerede nu kan forudsees, at Opgjøret for indeværende Budgettermin vil stille sig endnu gunstigere.

Om Anvendelsen af Overskuddet for førrige og det forudseelige Overskud for indeværende Budgettermin vil inden kort Tid Forslag blive Stortinget forelagt.

Erfarung viser, at gode Tider afløses af mindre gode, og kun med Forsigtighed vover Jeg at bygge paa den nuværende gunstige finansielle Stilling, saa meget mere som tilfølgende tidligere fattede Beslutninger, fremtidige Aars Budgetter ere belastede med betydelige Udtællinger udover indeværende Budgettermins.

Dette taget i Betragtning, tillade dog Forholdene Mig iaar at foreslaa ikke uvæsentlige Skattelettelser samtidigt med, at jeg kan foreslaa Jernbanebygning paanyt optagen og foreslaa forøgede Bevilgninger til vigtige Statsøiemed, der have lidt under en længere Periodes økonomiske Tryk.

For at Jernbanebygning i en nær Fremtid skal kunne optages i større Udstrækning, uden at andre vigtige Statsformaal tilfidesættes, maa man imidlertid vistnok være betænkt paa Ordninger, der kunne forøge Statsindtægterne ved Hjælp af hensigtsmæssigere Skattefundamenter end de, for hvis Vedkommende Jeg iaar foreslaar Nedsættelser. Skat paa Indtægt og Formue er allerede saa stærkt udnyttet i den kommunale Økonomi, og dette vil sandsynligvis under den fremadstridende Udvikling i saa forøget Grad blive Tilfældet, at der vistnok vanskelig ved Siden deraf vil blive Plads for dens Anvendelse i Statsbudgettet.

Forslag til Børnestat, ved hvis Indførelse baade Børnepligtsbyrden vil blive retfærdigere fordelt og Forsvarsvæsenets økonomiske Evne styrket, er under Udarbeidelse.

Den Komite, der har været nedsat til at overveie Spørgsmaalet om Tilveiebringelse af forøget Indtægt for Statskassen af Brændevinsforbruget gennem Statsmonopol eller Forbrugsafgift, har endnu ikke kunnet tilendebringe sine Arbejder, hvorfor Jeg ikke iaar kan forelægge noget Forslag til Ordning af denne Sag, ved hvilken ogsaa forøgede Statsindtægter bør kunne paaregnes.

De store principielle Forandringer, som have fundet Sted i Sveriges Toldlovgivning, have fra Svensk Side fremkaldt Ønsket om Ændringer i Lovgivningen om Norges og Sveriges gjensidige Handel og Søfart. Resultatet af de herom førte Forhandlinger ville blive begge Rigers Nationalforsamlinger forelagte.

Det har gennem flere Aars Erfaringer vist sig, at de Beregninger over Aldersklassernes Styrke, hvorpaa Børnepligtsloven af 16de Juni 1885 er bygget, ikke holde Prøve, saa at hverken Linie eller Landværn vil faa den Tilgang, som ved Loven tilsigtedes. Forslag til saadanne Forandringer i den gjældende Børnepligtslov, at begge Hærens Dele kan paaregnes i Krigstid at kunne stille den planmæssige Styrke, vil blive Stortinget forelagt.

I Fortsættelse af de Forhandlinger, som allerede i en Aarrække have været førte om Istandbringelsen af Lovregler om Dissenteres Retstillings, har Jeg ladet udarbeide et Forslag til Lov angaaende kristelige Dissenter og Bekjendere af den mosaiske Tro, hvilket vil blive Stortinget forelagt.

Særlig henleder Jeg Eders Opmærksomhed paa det vigtige Lovforslag om Tilsyn med Arbejde i Fabrikker. Dette Forslag, der er det første Skridt fra Statsstyrelsens Side til ved Lov at ordne Arbejderforholdene, er det efter flere Aars Bestræbelser denne Gang bleven muligt at forelægge Stortinget til Beslutning.

En Række andre Lovforslag, dels nye, dels paa nyt prøvede ældre, ville blive Eder forelagte.

Jeg nedbeder Himmelens Betsignelse over Eders Gjerning og forbliver Eder, gode Herrer og Korte Mænd, med al kongelig Yndest og Naade velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot den 30te Januar 1890.

Oscar.

G. Gram.

Efterat derpaa en Beretning om Rigets Tilstand og Bestyrelse, siden Nationens Repræsentanter sidst var samlede, var oplæst af Hs. Exc. Statsminister Stang, erklærede Hs. kongelige Høihed Kronprinsen paa Hs. Majestæt Kongens høie Begne Norges Riges 39te ordentlige Storthings Forhandlinger aabnede.

De nævnte Dokumenter blev overleverede Præsidenten, som derefter udtalte:

„Idet Stortinget gaar til sin vigtige og ansvarfulde Gjerning, sler det med det sædvanlige Ønske: Gud bevare Kongen, Fædrelandet og Broderriget!“

I dette Ønske istemte Stortingets øvrige Medlemmer.

Hs. kongelige Høihed Kronprinsen med Følge forlod derpaa Stortinget, ledsaget af den Deputation, der havde fungeret ved Modtagelsen.

Efter Forslag af Præsidenten besluttedes enstemmig:

Hs. Majestæt Kongens aabne Brev, Trontalen og Beretningen om Rigets Tilstand udlægges til Eftersyn for at foretages i et senere Møde.

Mødet hævet Kl. 2,35.